

TVORBA INTERNETOVÝCH STRÁNEK OBCÍ

DODATEK

Robert Sobotka a Martina Rojková
odbor informatiky Krajského úřadu kraje Vysočina

duben 2007

ÚVOD

V září 2003 byla díky spolupráci *České vydavatelské pro internet a kraje Vysočina* vydána brožura „*Tvorba internetových stránek obcí*“, která ve dvanácti oddílech stručně přibližuje čtenářům problematiku tvorby a provozování webových stránek na úrovni orgánů veřejné moci a veřejné správy, seznamuje s programem rozvoje kraje, Fondem Vysočiny, grantovými programy, „elektronickým portálem územních samospráv“ (ePUSA) a portálem „Města a obce online“ (MOOL), soutěží „Zlatý erb“ a weby a systémy Krajského úřadu kraje Vysočina. Tato brožura je i nadále vynikajícím nástrojem zejména pro volené představitele malých obcí, kteří se tak díky ní mohou v poměrně krátké době seznámit s touto poměrně obsáhlou problematikou.

Za uplynulých více než tři a půl roku však došlo v oblasti elektronické komunikace, do níž problematika internetových stránek bezesporu patří, k řadě významných změn. Účelem tohoto „*Dodatku*“ je tak velmi stručně seznámit čtenáře s těmi nejdůležitějšími změnami, ke kterým v uvedeném období došlo.

PARAGRAFY

(strany 5 až 12 brožury)

I nadále platí, že provozování „plnohodnotných“ webových (internetových) stránek je možností, nikoliv povinností obce. Obce, jako „povinné subjekty“ podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a dále jako „orgány veřejné správy“ podle nového správního řádu, však mají zákonnou povinnost formou dálkového přístupu plnotextově zpřístupňovat „*obsah úřední desky*“, přičemž součástí úřední desky musí být i „*informace podle ustanovení § 5 odst.(1) zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*“ a dále jsou povinny zveřejňovat formou dálkového přístupu také *právní předpisy* vydávané v rámci jejich působnosti, *seznamy hlavních dokumentů*, zejména koncepční, strategické a programové povahy, včetně případných *návrhů licenčních smluv*, dále ve lhůtě *do 15 dnů od poskytnutí „informací na žádost“* je povinný subjekt povinen tyto informace zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, a také pokud povinný subjekt spravuje *registry, evidence, seznamy* nebo *rejstříky obsahující informace, které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné*, jsou tyto informace povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Nejpozději s účinností od 1. 1. 2008 budou muset být všechny tyto informace ve formě, která umožňuje, aby se s těmito informacemi v nezbytném rozsahu mohly seznámit i osoby se zdravotním postižením.

Shora uvedený rozsah informací, které musí obce zveřejňovat formou dálkového přístupu včetně formy jejich zveřejňování, tedy publikace, je natolik rozsáhlý, že v praxi se i na úrovni malých obcí jeví jako účelnější vytvářet vlastní – byť jednoduché – webové stránky, než se snažit v oblasti uveřejňování informací formou dálkového přístupu dostát pouhému splnění základních zákonných povinností tím, že by obec zveřejnila na internetu jen informace v rozsahu uvedeném v předcházejícím odstavci. Je třeba však vzít v úvahu, že pokud se obec rozhodne pro tvorbu plnohodnotných internetových stránek, pak **nejpozději s účinností od 1. 1. 2008 musí být webové stránky jako celek provozovány takovým způsobem, aby se s těmito informacemi v nezbytném rozsahu mohly seznámit i osoby se zdravotním postižením.**

K jakým nejdůležitějším změnám v legislativě za uplynulé období tedy došlo?

- Dne 17. 11. 2003 byla schválena **Směrnice** Evropského Parlamentu a Rady **2003/98/ES**, o opakovaném použití informací ve veřejném sektoru.

- Dne 24. 6. 2004 byl schválen **zákon č. 500/2004 Sb., správní řád**, který s účinností od 1. 1. 2006 zcela nahradil zákon č. 71/967 Sb., o správním řízení (správní řád). Z hlediska dopadů této normy do oblasti elektronické komunikace je třeba v této části upozornit alespoň na ustanovení § 6, 19 až 26, 37 a 69.
- Dne 29. 7. 2004 byla podepsána **vyhláška MI ČR č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách**, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2005.
- Dne 25. 8. 2004 bylo schváleno **nařízení vlády ČR č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu** a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Toto vládní nařízení nabylo účinnosti dne 1. 1. 2005.
- Dne 03.2. 2006 byla schválena zásadní novelizace zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tato novelizace byla provedena **zákonem č. 61/2006 Sb.**, který nabyl účinnosti dne 23. 3. 2006.
- Dne 10. 2. 2006 byla schválena zásadní novelizace zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Tato novelizace byla provedena **zákonem č. 81/2006 Sb.**, který – až na dílčí výjimky - nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007.
- Dne 31. 8. 2006 podepsána **vyhláška MI ČR č. 442/2006 Sb.**, kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2007.

Současně je třeba také poukázat na tu skutečnost, že **zákon č. 101/2000 Sb.**, o ochraně osobních údajů, byl za období 2003 až 2007 **novelizován 10x**, **zákon č. 121/2000 Sb.**, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), byl za stejné období **novelizován 4x**, **zákon č. 133/2000 Sb.**, o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), byl za stejné období **novelizován 8x**, a **zákon č. 227/2000 Sb.**, o elektronickém podpisu, byl stejné období **novelizován 4x**.

- **Nařízení vlády ČR č. 304/2001 Sb.**, o elektronické odpisu a změně některých zákonů bylo **zrušeno** nařízením vlády ČR č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška ÚOOÚ č. 366/2001 Sb.**, o upřesnění podmínek stanovených v § 6 a 17 zákona o elektronickém podpisu a o upřesnění požadavků na nástroje elektronického podpisu byla **zrušena** vyhláškou MI ČR č. 378/2006 Sb., o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb, o požadavcích na nástroje elektronického podpisu a o požadavcích na ochranu dat pro vytváření elektronických značek (vyhláška o postupech kvalifikovaných poskytovatelů certifikačních služeb).
- **Standardy** informačních systémů veřejné správy byly článkem II. bodem 7. zákona č. 81/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, **s účinností od 1. 1. 2007 zrušeny**.

Struktura povinně zveřejňovaných informací, která je uvedena na stránkách 6 až 8 brožury a která vychází ze Standardu ISVS pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem umožňujícím dálkový přístup – 012/01.02, je s účinností od 1. 1. 2007 upravena shora uvedenou vyhláškou MI ČR č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Dále je třeba obce upozornit na tu skutečnost, že s účinností od ledna 2005 ústřední orgány státní správy - zejména Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo informatiky ČR a Ministerstvo financí ČR - pohlížejí na **výkon činností souvisejících s realizací povinností vymezených**

uvedených v prvním odstavci tohoto oddílu jako na výkon přenesené působnosti územního samosprávného celku.

Toto pojetí v praxi znamená, že na úhradu těchto činností mohou územně samosprávné celky použít i příspěvku na výkon státní správy, který obdrží ze státního rozpočtu (§ 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění). Dalším pozitivním přínosem tohoto pojetí je ta skutečnost, že krajské úřady mohou obcím na základě jejich žádosti poskytovat v nezbytné míře i potřebnou „odbornou pomoc“ (§ 67 odst.(1) písm. c) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění).

Negativem tohoto pojetí je však pro obce ta skutečnost, že v takovém případě výkon těchto činností podléhá jak následnému státnímu „dozoru“, který v přenesené působnosti vykonávají krajské úřady (§ 126 zákona o obcích), tak i výkonu „kontroly“, kterou v přenesené působnosti vykonávají opět krajské úřady (§ 129b a násl. zákona o obcích).

Tento právní názor ústředních orgánů státní správy byl sice již zohledněn ve výši příspěvku na výkon přenesené působnosti na rozpočtový rok 2007 (zejména u obcí do 300 obyvatel), avšak dosud tato problematika nebyla postavena „na jisto“ ani zákonem ani soudní judikaturou, zejména soudním rozhodnutím v tzv. kompetenčním sporu. Stále jde o výklad práva provedeného exekutivou.

ROZHODNÍ JE NA STAROSTOVI

(strany 12 až 15 brožury)

Informace obsažené v tomto oddílu brožury mají obecnou platnost a lze jen doporučit řídit se jimi při vytváření, provozování a správě webových stránek obcí.

STRÁNKY TVOŘÍ WEBMASTER

(strany 15 až 28 brožury)

Ve vztahu k tomto oddílu brožury je třeba upozornit zejména na ustanovení § 5 odst. (2) písm. f) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 81/2006 Sb., který s účinností od 1. 1. 2008 ukládá povinným subjektům, tedy mimo jiné i všem obcím, povinnost postupovat při zveřejňování informací formou dálkového přístupu tak, aby se s těmito informacemi mohli seznamovat i osoby s různým charakterem zdravotních postižení. Problematika **bezbariérového webu** tedy již nebude „doporučeným“ postupem orgánu veřejné správy, ale přímo „povinností“.

Co se týká **formátů, ve kterých jsou dokumenty publikovány**, je třeba poukázat na změnu, kterou v této oblasti přinesla *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003, o opakovaném použití formací veřejného sektoru*. Podle této Směrnice musí být dokumenty vytvořené po 1. 7. 2005 **zveřejňovány v „jakýchkoliv běžných formátech“**. Z tohoto důvodu doporučilo Ministerstvo informatiky ČR všem orgánům veřejné správy, s výjimkou obcí I. typu (obce vykonávající přenesenou působnost pouze v základním rozsahu), aby dokumenty zveřejňovaly současně ve formátech **.txt, .doc, .pdf, .html, .xml, .rtf, .jpg**, a obcím I. typu alespoň ve formátech **.doc, .pdf, .html**, s tím, že dokumenty v ostatních formátech mají být zpřístupněny „na žádost“.

CO PATŘÍ NA WEBOVÉ STRÁNKY OBCE

(strany 28 až 33 brožury)

Zde je třeba upozornit zejména na tu skutečnost, že s účinností od 1. 1. 2007 je struktura povinně zveřejňovaných informací upravena vyhláškou MI ČR č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura zveřejňovaných informací o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Standard ISVS pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem umožňujícím dálkový přístup – 012/01.02 – byl s účinností od 1. 1. 2007 zrušen.

Rady a doporučení obsažená v tomto oddílu brožury mají obecnou platnost a opět doporučujeme řídit se jimi při vytváření internetových stránek obcí.

GRANTY FONDU VYSOČINY

(strany 37 až 39 brožury)

Kraj Vysočina i nadále používá samostatný účelový fond s názvem „Fond Vysočiny“ na podporu a rozvoj informačních technologií v kraji. Princip poskytování podpory se nemění a poskytování podpory se i nadále řídí konkrétními podmínkami jednotlivých výzev pro podávání žádostí. V posledních třech letech byl zaznamenán největší zájem o grantové programy (GP) typu Metropolitní sítě, Veřejně přístupný internet, Bezpečnost ICT, Webové stránky pro všechny a tradičně programy zaměřené na GIS, které budou opět vyhlášeny i v roce 2007.

Kontakty pro poskytování podrobnějších informací o grantových programech odboru informatiky:

- administrativní záležitosti (termíny vyhlášení GP, přijatelnost nákladů, podávání žádostí, hodnocení žádostí, podpis smlouvy, termíny vyúčtování apod.) – Martina Rojková, email: rojkova.m@kr-vysocina.cz, tel. 564 602 341
- odborné konzultace zaměřené na konkrétní použití technologií (HW i SW řešení) – Petr Pavlinec, email: pavlinec.p@kr-vysocina.cz, tel: 564 602 114
- odborné konzultace zaměřené na GIS – Jiří Hiess, email: hiess.j@kr-vysocina.cz, tel. 5640 602 160
- odborné konzultace zaměřené na dodržování zákonných povinností – Robert Sobotka, email: sobotka.r@kr-vysocina.cz, tel: 564 602 326

ZLATÝ ERB

(strany 40 až 42 brožury)

Veřejnou správu, tak jak je vnímána v rámci komunitárních zvyklostí, si lze představit jako takový *most*, který spojuje na straně jedné veřejnou moc (představovanou státními orgány, územními samosprávnými celky a jejich orgány) a na straně druhé fyzické a právnické osoby. Esenciální součástí pomyslného mostu jsou pak *pilíře*, z nichž pro veřejnou správu lze za klíčové považovat tyto :

- a) Za první pilíř lze považovat **zveřejňování předepsaných informací o povinném subjektu a poskytování takových informací fyzickým a právnickým osobám, jejichž poskytnutí zákon nezakazuje nebo neomezuje** (zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí).
- b) Druhým pilířem může být **zřízení a provozování úřední desky včetně její elektronické části**.

- c) Třetím pilířem je pak **zřízení a provozování podatelny a elektronické podatelny** orgánu veřejné správy.
- d) Za čtvrtý pilíř je pak třeba považovat **bezbariérový web**, čímž je pro tento účel myšlen takový postup orgánu veřejné správy, kdy se s informacemi uveřejňovanými formou dálkového přístupu mohou seznamovat i osoby s různým charakterem zdravotních postižení (§ 5 odst. (2) písm. f) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění zákona č. 81/2006 Sb.). Povinnost takto postupovat je pro orgány veřejné správy kodifikována s účinností od 1. 1. 2008.

Na naplnění dalších - v odborné literatuře publikovaných - hledisek pak lze nahlížet jako na iniciativu orgánu veřejné správy, která může přispět k profesionalizaci daného subjektu, efektivitě při výkonu veřejné správy a v neposlední řadě i k dobrému *image*.

„**Zlatý erb**“ je soutěž obcí a měst o nejlepší webové stránky a elektronické služby, v níž je splnění právě shora uvedených kritérií hodnoceno skupinou nezávislých odborníků. Tato soutěž tak umožňuje obcím a městům, které se do ní dobrovolně přihlásí, získat bezplatně zpětnou vazbu ve vztahu k provozovaným webovým stránkám prostřednictvím hodnocení nezávislých odborníků z různých oblastí IT. Jinými slovy řečeno, soutěž „Zlatý erb“ umožňuje obcím ověřit si, zda-li ten pomyslný *most* na jejich místní úrovni je postaven z „kvalitních materiálů“ a zda-li jimi zvolené řešení je „schopné skutečně dosahovat účelu“, pro který byla tato forma komunikace na evropské i národní úrovni kodifikována.

Z hodnocení porotců v krajském kole soutěže „**Zlatý erb 2007**“ je níže sestaven přehled nejčastějších pochybení, která byla zjištěna na webových stránkách obcí ve vztahu k platné právní úpravě v kategoriích „*povinně zveřejňované informace*“ a „*elektronická úřední deska*“.

Kategorie „*povinně zveřejňované informace*“:

Oblast povinně zveřejňovaných informací (dále též „PI“) upravuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, který byl zásadním způsobem novelizován zákonem č. 61/2006 Sb., který nabyl účinnosti patnáctým dnem ode dne vyhlášení, tedy 23. 3. 2006 (§ 3 odst.(3) zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, v platném znění). Tato novela, která je v pořadí již pátou novelizací, transponovala do českého právního řádu mimo jiné i *Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003, o opakovaném použití formací veřejného sektoru*, která je postavena na zcela jiných hodnotových principech než byl původně předkládaný návrh zákona o svobodném přístupu k informacím¹. Struktura a osnova popisu (forma) povinně zveřejňovaných informací je kodifikována na základě ustanovení § 21 odst.(3) písm. a) a písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., nově kodifikována vyhláškou Ministerstva informatiky ČR č. 442/2006 Sb., kterou se stanoví struktura informací zveřejňovaných o povinném subjektu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato vyhláška je účinná od 1. 1. 2007.

Účelem této novelizované právní úpravy je, aby povinné subjekty písemnou formou (na úřední desce) a formou dálkového přístupu (zejména na elektronické úřední desce) shromáždily a zveřejnily o sobě takové informace, kterých by bylo možné použít mimo jiné i pro případ různých sporů v situacích, kdy se povinný subjekt bude chovat - zjednodušeně

---

¹ Zákon o svobodném přístupu k informacím byl předložen dne 21. 7. 1998 předsedovi Poslanecké sněmovny jako **senátní návrh zákona**, který iniciovala skupina pěti senátorů (Michael Žantovský, Petr Pithart, Vladimír Zeman, Zdeněk Babka a Josef Jařab) – senátní tisk č. 98005. Návrh zákona byl schválen dne 11. 5. 1999 – sněmovní tisk č. 16 /volební období 1998 až 2002/, podepsán prezidentem republiky dne 27. 5. 1999 a předsedou vlády dne 28. 5. 1999 a národně dne 8. 6. 1999 vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky pod č. 106/1999 Sb.

řečeno - tak, že má „zavřeno“ a dále pro účely účinné realizace práv občana obce v souvislosti s realizací práva volného pohybu osob v rámci Evropské unie.

Prizmatem uvedeným v předchozím odstavci je tak třeba hodnotit jak reálný přístup každé jednotlivé obce k oblasti povinně zveřejňovaných informací, tak i způsob a formu jakým územní samosprávné celky, jako povinné subjekty, ke zveřejňování těchto informací přistupují.

Nejčastější pochybení zjištěná odbornou porotou v oblasti povinně zveřejňovaných informací:

- **položka 2. Osnovy :**

Některé obce uvádějí údaje o „důvodech a způsobu založení“ formou odkazu na zákon o obcích, přičemž ne vždy je forma uvedení názvu zákona v souladu s legislativními pravidly, jiné obce tuto položku uvádějí formou vysvětlujícího textu a v několika případech i s odkazem až do roviny ústavně-právních základů územní samosprávy.

Pouhé uvedení čísla a názvu zákona v této položce lze považovat za zcela nedostačující, neboť taková formulace postrádá uvedení *důvodu založení* a dále *podmínek* a *principů*, za kterých provozuje svoji činnost. Prakticky u všech soutěžících chybělo v této položce uvedení údaje o „*nadřízeném úřadu*“ (včetně vysvětlení vztahu nadřízenosti - § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 128 až § 128 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění) a o „*metodickém vedení*“.

- **položka 4. Osnovy :**

Údaje o „kontaktním spojení“ uváděli soutěžící obce zpravidla jen formou uvedení kontaktní poštovní adresy na své sídlo a dále údaj o telefonickém a případně faxovém spojení. Podle Osnovy, která je součástí výše uvedené vyhlášky č. 442/2006 Sb., je však třeba *v této položce* uvádět také *kontaktní údaje na jednotlivé vnitřní útvary* (zpravidla odbory obecního nebo městského úřadu) *s přesňujícími informacemi*.

- **položka 4.2. Osnovy :**

„Adresa úřadoven pro osobní návštěvu“ je sice položkou, která se týká zpravidla větších obcí, zejména obcí s rozšířenou působností, nicméně z díkce Osnovy vyplývá, že *i obce, které kromě svého sídla jiné úřadovny nemají, by neměly nechat tuto položku nevyplněnou*, ale měly by uvést, že „jiné úřadovny povinný subjekt nemá“.

- **položka 4.3. Osnovy :**

Položka „úřední hodiny“ byla sice ve většině případů vyplněna, nicméně je třeba upozornit na tu skutečnost, že *má-li povinný subjekt více úřadoven* (tzv. detašovaná pracoviště), je třeba uvádět úřední hodiny také buď pro jednotlivé úřadovny, anebo výslovně uvést, že uvedené údaje platí pro povinný subjekt jako celek.

- **položka 4.4. a 4.5. Osnovy :**

V položce „telefonní čísla“ je podle Osnovy *nezbytné uvádět tyto kontakty i na vnitřní organizační útvary a pracoviště* povinného subjektu (vnitřní telefonní linky). Zejména malé obce se stavebním a matričním úřadem ne vždy tuto položku řádně vyplnily. Stejně platí i pro údaje o „čísech faxu“.

- **položka 4.7. Osnovy :**

„Adresy elektronických podatelů“ byly sice u soutěžících obcí uvedeny, nicméně *ne všechny adresy uváděné v této sekci bylo možné považovat za adresu elektronické podatelny zřízené podle zvláštního právního předpisu*, tedy zřízenou za podmínek stanovených zákonem o elektronickém podpisu a novým správním řádem. Stále se jako adresa elektronické podatelny objevují emailové adresy starostů obcí na komerčních emailových serverech. Současně je třeba upozornit na tu skutečnost, že *i obce, které mají zabezpečenu elektronickou podatelnu formou veřejnoprávní smlouvy uzavřené s obcí s rozšířenou působností, musí adresu elektronické podatelny uvádět*, a to konkrétně adresu, na kterou lze doručovat podání podle uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Obce, které používají více elektronických podatelů, jsou podle Osnoy povinny uvádět ke každé z podatelů i *upřesňující informace o účelu použití*.

- **položka 8.1. Osnoy :**

„Seznamy hlavní dokumentů“, za které se podle Osnoy považují dokumenty koncepční, strategické a programové povahy, ve většině případů zcela chyběly. Je známo, že zejména města dnes již mají tyto dokumenty v elektronické podobě a tudíž je nezbytné podle Osnoy *uvádět v této položce také hypertextový odkaz na tyto dokumenty*.

- **položka 8.2. Osnoy :**

Informace o „rozpočtu“ patří zejména na úrovni územních samosprávních celků k jedné z nejdůležitějších oblastí. Tzv. práva občana obce jsou ve vztahu k rozpočtové problematice obce kodifikována platným zákonem o obcích snad „nejširěji“ ze všech oprávnění. Z tohoto důvodu je třeba této položce přikládat mimořádný význam. Podle Osnoy je nezbytné uvádět *údaje o rozpočtu za uplynulý rok a aktuální rok* a dále *všechny pozdější úpravy*. Pokud obec nemá schválený rozpočet na aktuální rok, je třeba uvádět informaci o tzv. *rozpočtovém provizoriu*. U značného počtu obcí chyběl údaj o aktuálním rozpočtu (tedy na rozpočtový rok 2007), přičemž nebylo současně ani uvedeno, že by obec hospodařila podle rozpočtového provizoria. Totéž co je uvedeno o rozpočtu platí i pro *„závěrečný účet obce“*, který je podle platného zákona o obcích neoddelitelně spjat s problematikou „rozpočtu obce“. Většina obcí však údaje o „závěrečném účtu obce“ neuváděla dokonce vůbec.

- **položka 11. Osnoy :**

V souvislosti s položkou „opravné prostředky“ je třeba uvést, že až na výjimky, které lze spočítat na prstech jedné ruky, prakticky všechny soutěžící obce v kraji *nepřizpůsobily obsah této položky stávající platné právní úpravě*, tedy novému správnímu řádu, novelizaci zákona o svobodném přístupu k informacím provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., občanskému soudnímu řádu a správnímu řádu soudnímu.

Obce a města tak důsledně *nerozlišují mezi různými formami opravných prostředků podávanými na základě zákona o svobodném přístupu k informacím („odvolání“ - § 16 zákona č. 106/1999 Sb., „stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace“ - § 16a zákona č. 106/1999 Sb.) a opravnými prostředky, které by mohly být podávány v režimu správního řádu*. Pokud se v této oblasti nevyznají samotné obce, čemuž zatím nasvědčují publikované informace, pak lze stěží předpokládat, že tyto informace budou jasné a srozumitelné a tudíž i prakticky použitelné pro samotné občany.

V *informacích o možnostech soudního přezkumu* zásadně obce a města *nerozlišují mezi přezkumným řízením soudním* podle části páté občanského soudního řádu (tedy v případech, kdy je rozhodováno na základě zvláštního zákona v soukromoprávních věcech - § 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní

řád, v platném znění) *a správním soudnictvím* podle správního řádu soudního (v případech, kdy je rozhodováno tzv. vrchnostensky – zákon č. 150/2002 Sb., správní řád soudní, v platném znění).

Tu skutečnost, že *o všech typech opravných prostředků podle zákona o svobodném přístupu k informacím*, s výjimkou autoremedury, již s účinností od 23. 3. 2006 *rozhoduje* nadřízený úřad, kterým je ve smyslu ustanovení § 178 odst.(2) správního řádu v případě obcí *krajský úřad*, a to bez ohledu na to, zda-li jde o informace, které patří do samostatné nebo přenesené působnosti, obce do povinně zveřejňovaných informací vůbec nepromítly.

Právní úpravu uvedenou v ustanovení § 175 správního řádu (stížnosti) soutěžící obce nezohlednily ve zveřejňovaných informacích vůbec.

- **položka 14.1. Osnovy :**

V souvislosti s položkou „nejdůležitější používané předpisy“ je třeba uvést, že prakticky všechny obce v textu této položky *nerozlišují mezi právními předpisy, které upravují „právo na přístup k informacím“ a na právní předpisy, které upravují další „práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu“*. Pokud tyto informace nejsou zveřejněny přehledně odděleným způsobem, tak tato položka z hlediska „občana – laika“ ztrácí zcela reálného smyslu.

V řadě případů rovněž obce neuváděly, kde lze u povinného subjektu do těchto předpisů fyzicky nahlédnout, a jen zřídka byl uveden hypertextový odkaz na internetové stránky obsahující text těchto předpisů.

- **položka 15.1. Osnovy :**

Podle ustanovení § 17 odst.(1) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., mohou povinné subjekty s účinností od 1. 1. 2006 (jde o tzv. nepravou zpětnou účinnost) požadovat v souvislosti s poskytováním informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informace žadateli. *S výjimkou tzv. mimořádného rozsáhlého vyhledávání informací již tedy není možné požadovat o žadateli úhradu za „vyhledávání informací“*. Tato změna byla vyvolána nutností implementovat do národního právního řádu *Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003, o opakovaném použití formací veřejného sektoru*. Značné množství obcí však tuto změnu do položky „sazebník úhrad za poskytování informací“ nepromítlo vůbec a v rozporu se zákonem i komunitárním právem stále uvádějí mezi náklady i standardní vyhledávání informací.

- **položka 16., 16. a 16.2. Osnovy :**

Informace mající vztah k „licenčním smlouvám“ se u soutěžících obcí vyskytovaly jen zřídka. V této souvislosti je třeba upozornit na tu skutečnost, že podle zákona i Osnovy *je nezbytné vyplnit tuto položku i případě, že pro činnost povinného subjektu není forma poskytování informací na základě licenční smlouvy aktuální*. V takovém případě je třeba v povinně zveřejňovaných informacích uvést, že tato forma omezení při poskytování informací není povinným subjektem uplatňována.

- **položka 17 Osnovy :**

Podle Osnovy je nezbytné v této položce uvádět odkaz na „výroční zprávu“ *nejméně za období posledních dvou let* s tím, že nejpozději do 1. března běžného kalendářního roku je třeba v této sekci zveřejnit i výroční zprávu za uplynulý kalendářní rok. Značné množství obcí výroční zprávu za uplynulé dva roky nezveřejnilo vůbec.

Kategorie „elektronická úřední deska“:

Oblast elektronických úředních desek (dále též „EÚD“) je upravena ustanovením § 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k formacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb., zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, a dále ustanovením § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

Je potěšující, že kritériím stanoveným pro oblast EÚD stanovených shora uvedenou právní úpravou se většina soutěžících obcí i měst značně přiblížila a největší podíl na zjištěných nedostatcích lze zařadit do kategorie spíše technických.

Nejčastější pochybení zjištěná odbornou porotou v oblasti elektronických úředních desek:

- (1) Prvním okruhem problémů je ta skutečnost, že EÚD musí obsahově zrcadlit to, co je fyzicky na úřední desce kamenné. Na kamenné úřední desce se *ex lege* mimo jiné zveřejňují povinné *informace podle* ustanovení § 5 *zákona* č. 106/1999 Sb., *o svobodném přístupu k formacím*. Velká část obcí však tyto informace sice zveřejňuje na svých webových stránkách v samostatných sekcích, *avšak na EÚD* již tyto informace *zveřejněny nejsou, a to ani formou hypertextového odkazu*.
- (2) Druhým okruhem problémů je *přehlednost EÚD*. Některé obce sice v sekci „úřední deska“ zveřejní dokumenty, ale bez textového popisu souboru a tudíž občan nemůže být na první pohled zřejmé, jaké problematiky se daný dokument vlastně týká. Pokud v těchto případech občan hledá konkrétní informaci, pak mu zpravidla nezbyvá nic jiného než otevírat často větší množství elektronických dokumentů (souborů) a postupně „pátrat“.
- (3) Třetím okruhem problémů je uvádění údajů o okamžiku vyvěšení a okamžiku sejmutí dokumentu. Zatímco některé obce tyto údaje na elektronických dokumentech neuvádějí vůbec, jiné obce zase uvádějí *i datum sejmutí dokumentu v budoucnosti (pro futuro)*. Touto poznámkou porotce není myšlen údaj o tom, po jakou dobu (do kdy) má být dokument elektronicky vyvěšen v aplikaci (přehledu dokumentů), ale v těle samotného dokumentu.
- (4) Čtvrtým okruhem je problematika „archivu EÚD“. Je všeobecně známo, že kamenné úřední desky jsou značně prostorově omezeny, a tudíž po určité době dochází k sejmutí dokumentů z kamenné úřední desky. Pro tyto případy je třeba zabezpečit, *aby občan zcela jednoznačně věděl, zda-li elektronický dokument na EÚD je ještě zveřejněn na úřední desce kamenné, nebo zda-li je o elektronický dokument který je již takříkajíc „v archivu“* (v souvislostech lze odkázat na Metodický návod odboru informatizace veřejné správy Ministerstva vnitra ČR).
- (5) Pátým okruhem je *čitelnost scanovaných dokumentů*. Plnotextové zveřejňování dokumentů formou jejich oscanování lze jen doporučit, nicméně je třeba dbát na to, aby dokument při jeho otevření na EÚD byl zcela čitelný. V opačném případě jde o formální zveřejnění dokumentu, které v důsledku špatné čitelnosti postrádá reálného smyslu pro občany. V tomto směru je povinností povinného subjektu zpětně ověřit, zda-li elektronický dokument zveřejněný na EÚD je skutečně čitelný.

Nad rámec shora uvedených okruhů je třeba se zmínit i o nezbytnosti dbát na *formální náležitosti jednotlivých zveřejňovaných elektronických dokumentů*, které však v hodnocení s ohledem na metodiku hodnocení v tomto krajském kole nebyly nikterak zohledňovány.

Samostatnou kapitolou je problematika *formátů* ve kterých jsou dokumenty publikovány. V této souvislosti odkazují autoři na změny, které v této oblasti přinesla *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003, o opakovaném použití formací veřejného sektoru*. Podrobnosti jsou uvedeny v části „STRÁNKY TVOŘÍ WEBMASTER“ tohoto DODATKU.

KONTAKTY

Vzhledem k tomu, že krajské úřady mohou poskytovat v přiměřené míře obcím a městům také odbornou pomoc, přičemž v oblasti ITC jde zejména o možnost bezplatných konzultačních služeb, uvádíme níže kontakty, kterých je možno v případě potřeby využít:

Radní kraje Vysočina pro oblast informatiky :

- **Jaroslav Hulák** telefon : 564 602 135 email : hulak.j@kr-vysocina.cz
mobil : 602 646 755

Odbor informatiky Krajského úřadu kraje Vysočina :

- **Petr Pavlinec** telefon : 564 602 114 email : pavlinec.p@kr-vysocina.cz
(vedoucí odboru) mobil : 724 650 102
- **Václav Jáchim** telefon : 564 602 346 email: jachim.v@kr-vysocina.cz
mobil : 724 650 102
(vedoucí koncepčního oddělení)
- **Jiří Hiess** telefon : 564 602 160 email: hiess.j@kr-vysocina.cz
mobil : 724 650 170
(vedoucí oddělení správy GIS)
- **Petr Rosický** telefon : 564 602 110 email: rosicky.p@kr-vysocina.cz
mobil : 724 650 120
(vedoucí oddělení správy sítě)
- **Jaroslav Krotký** telefon : 564 602 109 email: krotky.j@kr-vysocina.cz
mobil : 724 650 193
(vedoucí oddělení databází a aplikací)
- **Karel Žák** telefon : 564 602 309 email: zak.k@kr-vysocina.cz
mobil : - - -
(elektronický podpis a elektronické podatelny)
- **Robert Sobotka** telefon : 564 602 326 email: sobotka.r@kr-vysocina.cz
mobil : - - -
(elektronický podpis a elektronické podatelny, metodická a odborná pomoc obcím)
- **Martina Rojková** telefon : 564 602 341 email: [rojková.m@kr-vysocina.cz](mailto:rojкова.m@kr-vysocina.cz)
mobil : 724 650 172
(grantové programy Fondu Vysočiny)
- **Radek Brychta** telefon : 564 602 322 email: brychta.r@kr-vysocina.cz
mobil : 724 650 219
(krajská páteřní optická síť ROWANET)